

A kisüzemi bortermelő tevékenysége

(Közzétéve: 2024. 03. 04.)

Ez az információs füzet a kisüzemi bortermelői tevékenység feltételeit, az előállítható termékek körét, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó előírásokat tartalmazza. Ismerteti továbbá a kisüzemi bortermelő elszámolási, adófizetési kötelezettségét is.

Ki lehet kisüzemi bortermelő?

Aki kereskedelmi céllal kíván szőlőbort előállítani és megfelel a jövedéki törvény¹ előírásainak. A feltételeket önállóan, vagy gazdasági, jogi kapcsolatban lévő másik borászati üzemmel együttesen teljesíti és nem kíván adóraktári engedéllyel működni. Kisüzemi bortermelő a szőlőt művelő családtagok közössége² is, ha a szőlőbor-előállítást közösen használt pincében végzik.

Az előállítható termékek

Előállítható termékek:

- **csendes bor:** előállítás szőlőfeldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás,
- **habzóbor:** kizárólag saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból, palackos erjesztéssel állítható elő, a készlet maximális mennyisége 50 000 liter.

Kisüzemi bortermelőként más jövedéki termék nem állítható elő, nem palackozható és kedvezményes párlatán³ kívül nem tárolható. A kisüzemi bortermelő bér munkát, bértárolást nem végezhet. Csendes borát adóraktárban (egyszerűsített adóraktárban) bér munkában lepalackoztathatja, és visszaszállítva adófelfüggesztés mellett betárolhatja. Palackos erjesztésű habzóborát bér munkában adóraktár állíthatja elő, a visszatárolás azonban csak szabadforgalomba bocsátással, a jövedéki adó megfizetésével, adózottan történhet.

A kisüzemi bortermelés feltételei⁴

A gazdálkodó:

- rendelkezik érvényes borászati üzemengedéllyel,
- nem minősül kockázatos adózónak⁵,
- három borpiaci év átlagában kevesebb mint évi 1 000 hl csendes bort állít elő,
- szőlőt feldolgozási céllal csak belföldön vásárol,
- sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény kivételével más borászati terméket⁶ nem vásárol,
- palackos erjesztésű habzóbor kizárólag saját előállítású csendes borból állít elő, és a készlet mennyisége nem haladja meg az 50 000 litert,

¹ 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról (továbbiakban: Jöt.).

² Jöt. 137. § (4) bekezdés.

³ Jöt. 3. § (3) bekezdés 15. pont.

⁴ Jöt. 3. § (3) bekezdés 16. pont.

⁵ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §.

⁶ A 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet II. részében felsorolt termékek.

- az előállítható termékeken kívül más jövedéki terméket nem állít elő, nem raktároz, nem forgalmaz.

A kisüzemi bortermelői státusz megszűnése

A kisüzemi bortermelői státusz megszűnik:

- ha a feltételeket az adózó megszegi,
- ha a kockázatos adózóvá válik.

A feltételek megszegését jelenti a csendes bor vásárlása, nem engedélyezett termékek beszerzése és forgalmazása, a palackos erjesztésű pezsgő maximális készletének túllépése a tevékenység végzésének időtartamától függetlenül. Az előállítható csendes bor mennyiségének túllépése a harmadik borpiaci év végén, az előző két év elszámolási adatainak figyelembevételével állapítható meg.

A kisüzemi bortermelőnek a feltételek megszegését követő hónap 15-éig, kockázatos adózóvá váláskor pedig haladéktalanul, elektronikusan egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet⁷ kell benyújtani a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV).

Ha a kisüzemi bortermelő a Jöt-ben meghatározott feltételeket⁸ nem teljesíti vagy a feladásra, átvételre vonatkozó szabályokat⁹ megsérti, kisüzemi bortermelőként tevékenységét legfeljebb a feltétel nem teljesülését vagy a szabály megsértését követő hónap 15-éig előterjesztett egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelemlről hozott hatósági döntésig folytathatja.¹⁰

A kisüzemi bortermelőnek nincs jövedékibiztosíték-nyújtási kötelezettsége az általa előállítható és tárolható palackos erjesztésű habzóbor után.¹¹

Nyilvántartás-vezetés¹²

A kisüzemi bortermelőnek a Korm. rendeletben¹³ meghatározott szakmai-jövedéki nyilvántartást kell vezetnie, mely lehet

- kisüzemi bortermelői regiszter,
- általános bortermelői regiszter vagy
- online bortermelői regiszter.

Az első két nyilvántartás vezethető papíron és elektronikusan is. A kisüzemi bortermelői regisztert a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) állítja elő és hitelesíti, az általános bortermelői regiszter formáját a HNT a honlapján közzéteszi és hitelesíti.

A regiszterek elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító számítógépes programmal vezethetők. Ha a bortermelő a kisüzemi bortermelői regisztert és általános bortermelői

---

⁷ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány.

⁸ Jöt. 3. § (3) bekezdés 16. pont.

⁹ Jöt. 137. § (4a)-(4d) bekezdések.

¹⁰ Jöt. 137. § (5) bekezdés.

¹¹ Jöt. 137. § (6) bekezdés.

¹² Jöt. 137. § (2) bekezdés.

¹³ A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 42. §, 43. §, 44. §.

regisztert ilyen programmal szeretné vezetni, akkor az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó, a miniszter által nyilvántartásba vett számítógépprogram (EPK) használatának szándékát legkésőbb a kezdést megelőző munkanapon, írásban be kell jelenteni a hegybíróknak.¹⁴

A kisüzemi bortermelő nyilvántartásában¹⁵ a termékeket

- az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint,
- termékenként,
- a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan,
- az ennél kisebb tárolóegységben lévőket pedig kiszerezésszerű bontásban

kell feltüntetni.

Termékforgalmazás, szállítási okmányok

A kisüzemi bortermelő az előállított termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti.¹⁶

A borászati üzemből **szabadforgalomba bocsátással** közvetlenül értékesíthet

- belföldi jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek,
- harmadik országba,
- tagállami kereskedőnek.

Adófelfüggesztéssel

- belföldi adóraktárnak,
- harmadik országba,
- más EU-tagállamban lévő
  - adóraktárnak,
  - bejegyzett kereskedőnek.

Ezenkívül saját előállítású csendes borát, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát, kedvezményes párlatát termelői borkimérésben is értékesítheti.

A csendes bort, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát exportáló vagy másik tagállamba feladó kisüzemi bortermelőt az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásba veszi.¹⁷ A nyilvántartásba vétel után kiadott regisztrációs számmal indíthat szállítmányt az EMCS¹⁸-en keresztül e-TKO¹⁹/e-EKO kiállításával.

Szállítási okmányként

- belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány²⁰ (BKO),

---

¹⁴ Korm. rendelet 76. §.

¹⁵ Jöt. 137. § (2) bekezdés.

¹⁶ Jöt. 137. § (8) bekezdés.

¹⁷ Jöt. 42. §.

¹⁸ Excise Movement and Control System – Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszer.

¹⁹ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont.

²⁰ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont.

- EU tagállamba
  - adófelfüggesztéssel szállításhoz e-TKO,
  - szabadforgalomba bocsátott termékek szállításához pedig elektronikus egyszerűsített kísérő okmány²¹ (e-EKO), használható.

A BKO nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. Az e-TKO és az e-EKO kizárólag elektronikusan állítható elő, a BKO nyomtatványt a hegyközségek értékesítik.

Az elektronikus előállításához szükséges sorszám tartományt kérelemre BKO-nál a hegyközség adja ki.

Betárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárból (bérpalackozott csendes bor) – BKO.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (bérpalackozásra) – BKO,
- belföldi adóraktárba – BKO,
- tagállami adóraktárba – e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országba – e-TKO,
- közvetlenül harmadik országba – e-TKO és EV²² vagy BKO a vámkezelés helyéig és EV.

Kitárolás szabadforgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek – e-EKO,
- jövedéki engedélyes kereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- jövedéki kiskereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- végső fogyasztónak közvetlenül a borászati üzemben – BKO,
- végső fogyasztónak termelői borkimérés keretében (kizárólag csendes bor, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél²³,
- termelői borkimérés helyére szállítás saját használatú telephelyre, üzletbe, kitelepülés helyére (kizárólag csendes bor saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél.

Kisüzemi bortermelő csendes bort a következő esetekben vehet át²⁴:

- a jogilag és gazdaságilag nem független kisüzemi bortermelő által a vele egy borgazdasági egységbe tartozó borászati üzemtől,
- a kisüzemi bortermelő vagy a vele egy borgazdasági egységbe tartozó borászati üzem által bérpalackozásra, alkoholmentesítésre átadott csendes bort a művelet elvégzése után,
- a kisüzemi bortermelő vagy a vele egy borgazdasági egységbe tartozó borászati üzem saját szőlőjéből egyszerűsített adóraktárban előállított csendes bort, vagy

²¹ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont, Jöt. 137. § (1) bekezdés.

²² A vámjogszabályok szerinti egységes vámokmány.

²³ Jöt. 64. § (1) és (3) bekezdése.

²⁴ Jöt. 137. § (4c) bekezdés.

- az utolsó három lezárt borpiaci év átlagos előállításának legfeljebb 10%-át elérő mennyiségű csendes bort tárgy borpiaci évben.

Előzőek kivételével nem vesz át, és csendes boron kívül, valamint a saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból előállított, évente legfeljebb 50 000 liter palackos erjesztésű habzóbor előállításán, átvételén, tárolásán, forgalmazásán kívül, ha utóbbi termékből a kisüzemi bortermelő készlete nem haladja meg az 50 000 litert, más jövedéki terméket nem állít elő, továbbá a (4d)²⁵ bekezdésben foglaltak kivételével nem vesz át, nem tárol és nem hoz forgalomba.²⁶

Kisüzemi bortermelő nem adhat fel palackos erjesztésű habzóborot másik kisüzemi bortermelőnek és egyszerűsített adóraktárnak.

A kisüzemi bortermelő szőlőt, valamint sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény kivételével az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet II. részében felsorolt terméket másik tagállamból vagy harmadik országból nem vesz át.²⁷

Kisüzemi bortermelő az alábbi feltételekkel vehet át és értékesíthet kedvezményes párlatot:

- nem minősül az Art. szerinti kockázatos adózónak,
- az előírt (elszámolás alapú) adatszolgáltatásának²⁸ az utolsó három lezárt borpiaci év során eleget tett,
- nem minősül a Btv.²⁹ végrehajtására kiadott jogszabály szerinti kockázatos üzemengedélyesnek, és
- a kisüzemi bortermelő, vezető tisztségviselője, közvetlen vagy közvetett meghatározó befolyással rendelkező tulajdonosa vagy ezek közös háztartásban élő hozzátartozója nem magánfőző vagy bérfőzető.

A kisüzemi bortermelő a kockázatos adózói és a Btv. végrehajtására kiadott jogszabály szerinti kockázatos üzemengedélyesi minősítés megszűnésének évét követő három évig nem vehet át kedvezményes párlatot.³⁰

Termelői borkimérés³¹

A kisüzemi bortermelő a saját előállítású csendes borát, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát, kedvezményes párlatát kiskereskedőként³² termelői

²⁵ A kisüzemi bortermelő fogyasztói közvetlen értékesítésre egy borpiaci évben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter tiszta szesz, de összesen legfeljebb 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot vesz át, amelynek készleten lévő mennyisége az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronkénti 0,7 hektoliter tiszta szesz, de legfeljebb összesen 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiséget nem haladja meg.

²⁶ Jöt. 137. § (4b) bekezdés.

²⁷ Jöt. 137. § (4a) bekezdés.

²⁸ Jöt. 137. § (3) bekezdés.

²⁹ A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény.

³⁰ Jöt. 137. § (10) bekezdés.

³¹ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont.

³² Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, (3) bekezdés 15. pont, (3) bekezdés 25. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont.

borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelmi hatósághoz bejelentse.³³

Termelői borkimérés a kisüzemi bortermelő telephelyén, üzletében elvitelre és kóstoltatás céljából helyben fogyasztásra is végezhető. Jövedéki kiskereskedőként alkalmi rendezvényekre is kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.³⁴

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása³⁵

A 60 liternél nagyobb névleges térfogatú tárolóeszközben elhelyezett csendes bor és egyéb csendes erjesztett ital belföldön hivatalos zár alkalmazásával szállítható, értékesíthető.

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíralapon, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelemre a kisüzemi bortermelő székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes adó- és vámigazgatóság hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség³⁶

A kisüzemi bortermelő évente egyszer, a borpiaci évet követő³⁷ szeptember 10-ig számol el nyilvántartása alapján:

- a saját termelésű és vásárolt szőlő mennyiségéről,
- az előállított, tárolt, feladott csendes és habzó bor mennyiségéről,
- az átvett, tárolt és értékesített kedvezményes párlat mennyiségéről,
- a készletváltozásokról,
- a borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- a hivatalos zár felhasználásról³⁸.

Az elszámolást a borpiaci évet követő szeptember 10-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete³⁹ szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegybíróhoz. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül a NAV számára elérhetővé teszi.

A csendes bor adómértéke nulla forint, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 18 100 forint. A nulla adómérték miatt csak a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után keletkezik adóbevallási és adófizetési kötelezettség.

Az adóbevallást az elszámolással egyidejűleg készíti el és küldi meg a NAV-nak, valamint ekkor fizeti meg az adót is.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

³³ A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §.

³⁴ 86. információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem.

³⁵ Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §.

³⁶ Jöt. 137. § (3), (7) bekezdés.

³⁷ Előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak.

³⁸ Jöt. 138. § (5) bekezdés.

³⁹ Szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM-rendelet.